

2. neb poskytl k tomuto účelu dobrovolné zápůjčky od 500 Kč počínajíc, a

aby páni kand. notářství poskytli podle svých majetkových poměrů k tomuto účelu dar neb zápůjčku v libovolné výši. Příspěvky neb zápůjčky jednotlivými kolegy složené budou vděčně kvitovány a všem pánům notářům a kandidátům budou zaslány složenky šekového úřadu se zvláštním přípisem, by akce této co nejhojněji se zúčastnili a příspěvky podle svých sil poskytli.

Jedná se o důležitou stavovskou akci, která má dokázat, že notářský stav jest organisačně scelený a dbající vždy stavovské cti a důstojnosti.

V Praze dne 14. února 1929.

Notářská komora v Praze.

Spolek notářů československých.

Sbírka rozhodnutí nejvyšších stolic soudních republiky Československé.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

3577.

Poplatek listinný (z hypotekárního úpisu). Listina, kterou se obmezuje hypotekárně zjištěný úvěr, podléhá samostatnému stupnicovému poplatku bez ohledu na to, že původní listina o poskytnutí tohoto hypotekárního úvěru byla již zpoplatněna (§ 40 poplat. zákona).

(Nález z 26. února 1927 č. 3675.)

3588.

Poplatek ze zřízení hypotéky: Když vlastník reality při postupu téže vyhradí osobě třetí určitý výměnek jako věcné břemeno postoupené reality a nabyvatel přejímá plnění takto vymíněné na srážku přejímací ceny, nepodléhá toto zřízení zástavního práva stupnicovému poplatku.

(Nález z 5. března 1927 č. 4144.)

3733.

Poplatek z uznání dluhu: Uznání dluhu v soudním smíru podléhá stupnicovému poplatku, nebylo-li prokázáno, že předchází právní jednání, z něhož dluh vznikl, bylo řádně zpoplatněno.

(Nález z 28. května 1927 č. 4746/26.)

Prejudikatura: Boh. 2815 fin.

3735.

Daň dědická: Jestliže bylo universálnímu dědici uloženo v testamentu, aby ze jmění pozůstalostního uložil určitý peníz do spořitelny s tím, že kapitál s přirostlými úroky případně jako substituční jmění po jisté době vnukům, resp. dětem zůstavitelčiným, a dědic skutečně také uložil částku tu na vkladní knížku spořitelni, kterou uschoval do soudního uschování pro substituční podstatu zůstavitelky, neměl úřad podkladu pro názor, že dotyčnou částku jest započísti do dědického nápadu testamentárního dědice a tomuto vyměřiti z ní dědickou daň dle §§ 9 a 10 cís. nař. č. 278/1915.

(Nález z 28. května 1927 č. 11.236.)

3746.

Poplatek převodní: I. Vydražil-li někdo při dobrovolné dražbě nemovitosti, tvořící předmět dražebního řízení, svým jménem a po uzavření kupní smlouvy dražbou uskutečněné vydal vkladní prohlášení, že měl vydražiti zmíněné reality jménem určitých osob, od nichž však neměl plné moci, znějící na dobrovolnou dražbu a vydané a legalisované před dražbou, že nemovitosti vydražil omylem svým jménem a že svoluje, aby právo vlastnické bylo převedeno na uvedené osoby, právem vyměřil úřad převodní poplatek z dražebního proto-

kolu vydražitelí i ze vkladního prohlášení nabyvatelům realit. Jako u č. 3627-I.

(Nález ze dne 4. června 1927 č. 12.090.)

3764.

Poplatek nemovitostní: Přenáší-li se várečné právo záro-osvobození od poplatku pro převod nabyté nemovitostí dle saz. pol. 20/102 lit. f) popl. zák., jest její věcí, aby prokázala veškeré předpoklady této výjimky ze všeobecné povinnosti poplatkové aneb aspoň o těchto okolnostech nabídl vhodně průvodní prostředky.

(Nález ze 17. června 1927 č. 14.076/26.)

3803.

Poplatek z potvrzení příjmu: Potvrzení, jímž advokát stvrzuje složení peněz v zastoupení osoby, která byla věřitelem proti osobě, již se potvrzení to vydává, a kterou také advokát při vymáhání této pohledávky zastupoval, podléhá podle saz. pol. 30/47 a) popl. zák. poplatku dle II. stupnice z kvitované částky, i když k němu nebyla připojena plná moc věřitelova, oprávnňující advokáta k tomuto kvitování.

(Nález ze 14. září 1927 č. 18.867.)

3807.

Poplatek nemovitostní: Přenáší-li se várečné právo zároveň s domem, s nímž je spojeno, dlužno jeho cenu vzítí do základu nemovitostního poplatku.

(Nález ze 16. září 1927 č. 3970/26.)

Prejudikatura: Boh. 2187, 2766 a 3136 fin.

3809.

Poplatek převodní: Daň darovací: I. Finanční úřad jest při řešení otázky — prejudiciální pro případ poplatkový — od kdy pomínyly účinky rozvodu manželů, uzavřevších darovací smlouvu, vázán právoplatným výrokem soudním, že následky rozvodu manželství dlužno pokládati dle prohlášení strany za zaniklé dřívějším dnem, než bylo soudu oznámeno obnovení manželského spoluzití smluvních stran, pokud nebyl prokázán opak. II. Platný právní řád (§ 110 o. z. o.) nepřipouští, aby obnovení spoluzití rozvedených manželů se dělo pod jakýmkoli výhradami.

(Nález ze 16. září 1927 č. 11.686/26.)

3817.

Poplatek nemovitostí (osvobození): Poplatkové osvobození dle § 36 odst. 2 zák. č. 35/1923 vztahuje se toliko na převody domů, jichž stavba byla dokončena ve smyslu § 11 odst. 3 prov. nař. č. 160/1923.

(Nález ze 17. září 1927 č. 19.170.)

Prejudikatura: Boh. 3230 fin.

3825.

Poplatek ze smlouvy pachtovní: Pachtovní smlouva uzavřená v r. 1924 podléhá poplatku dle zákona č. 76/1921.

(Nález z 22. září 1927 č. 19.518.)

3832.

Daň dědická: Bylo-li společenskou smlouvou stanoveno, že úmrtím jednoho společníka se společnost ruší a dědicům zemřelého společníka přísluší pouze nárok na vyplacení pohledávky, vykázané v poslední bilanci, oběma společníky podepsané, není finanční úřad oprávněn žádati za účelem vyměření pozůstalostních dávek předložení bilance ku dni úmrtí společníka, když jeho dědicové k tomuto účelu předložili již poslední bilanci, která je oběma společníky podepsána.

(Nález z 27. září 1927 č. 19.755.)

3839.

Poplatek ze smlouvy disoluční: I. Tvoří-li součást společenských aktiv, smlouvou disoluční převzatých, také určitá pokladní hotovost, jest ji při vyměření poplatku ze smlouvy disoluční ze základu vyměřovacího celou částkou vyloučiti. II. Jako u č. 3651-I. — III. Jako u č. 3651-II. — IV. Tvoří-li součást společenských aktiv, smlouvou disoluční převzatých, cizí valuty, nelze je při vyměření poplatku ze smlouvy disoluční vyloučiti ze základu vyměřovacího. — V. Jestliže strana uplatňovala v rekursu, že úplata (hotová výplata a převzaté dluhy), pokud přesahuje bilanční hodnotu převzatých aktiv,

neměla být rozvrhována při vyměření poplatku z disoluční smlouvy na jednotlivé skupiny společenského jmění, ježto částkou tou se honorují nemateriální práva, v bilanci nezahrnutá, jako předčasné rozvázání smlouvy, byl úřad povinen k námitce té zaujati stanovisko, případně věc za účasti strany vyšetřiti.

(Nález z 30. září 1927 č. 18.868.)

3844.

Poplatek z uznání dluhu. Převezme-li postoupený dlužník v postupní listině závazek, v původní listině o tomto dlužním poměru neobsažený, že ponese ze svého útraty spojené s kvitováním, postupem a pod. postoupené pohledávky, podléhá prohlášení jeho podle § 35, 1. věty popl. zák. poplatku uznání dluhu.

(Nález z 5. října 1927 č. 13.180/26.)

3884.

Poplatek z uznání dluhu: Prohlášení postoupeného dlužníka v postupní listině, znamenající zvýšení úrokové dotyčné pohledávky, podléhá jako uznání dluhu poplatku dle saz. pol. 19/101 A n, popl. zák., když postupní listina, kterou bylo osvědčeno založení této pohledávky pro postupujícího věřitele, nebyla podrobena stupnicovému poplatku, byvši od poplatku osvobozena z důvodu konverse dle § 2 zákona č. 49/1907.

(Nález z 21. října 1927 č. 21.667.)

3895.

Daň dědická: Daň z příjmu, předepsaná ve smyslu § 157 zák. o daních osob. přednostovi domácnosti též z příjmu příslušníka domácnosti, není při vyměření dávek pozůstalostních z pozůstalosti příslušníka domácnosti odpočítatelnou položkou co do částky, která poměrně vypadá na příjem zůstavitelův.

(Nález z 27. října 1927 č. 21.955.)

3896.

Daň dědická: Žádost za snížení dědické daně dle § 25 zák. č. 337/1921 musí být podána nejdéle do 3 měsíců po doručení platebního rozkazu, nikoli po jeho pravoplatnosti; žádost může být vznesena i protokolárně u úřadu, ale musí být opatřena příslušnými doklady o výměře dávky z majetku, nestačí však pouhý projev úmyslu strany u úřadu, že podá žádost o výhodu.

(Nález z 27. října 1927 č. 21.956.)

3961.

Poplatek nemovitostní: I. Platností tržové smlouvy není na závadu, není-li prodávající vlastníkem prodané nemovitosti. II. Písemné smlouvy jest třeba ke knihovnímu převodu, nikoli však k uskutečnění smlouvy samé o převodu nemovitosti, poplatném dle § 1 A č. 1 popl. zák.

(Nález z 29. listopadu 1927 č. 22.807.)

3972.

Poplatek listinný (z pachtovní smlouvy): I když v pachtovní smlouvě ohledně hostince jest uvedeno, jaké ceny mají platiti pachtýři propachtujícímu pivovaru za odebírané pivo, váže ustanovení to pachtýře jen pro případy skutečného odběru piva, nezavazuje však je skutečně pivo také vůbec odebírat, když dle smlouvy pachtýři při čepování jiného piva v pachtovaném hostinci jen zaplatí určitou konvenční pokutu za každý hektolitr.

(Nález z 2. prosince 1927 č. 25.272.)

4009.

Poplatek nemovitostní: Listina o převodu cizozemských realit v tuzemsku podepsaná jen jednou smluvní stranou (a pak teprve do ciziny k podpisu straně druhé zasláná), není ještě právní listinou ve smyslu § 1 A, 3 popl. zák.

(Nález z 23. prosince 1927 č. 27.178.)

4039.

Poplatek nemovitostní: Vyhradil-li si prodatel rybníka ryby, nalézající se v době převodu v rybníku, jest toto právo, vyhrazené ve smlouvě prodávajícímu, svojí podstatou vedlejší plněním, jehož hodnota má být dle pozn. 1 k saz. pol. 95/65 popl. zák. přičtena ke kupní ceně, a je proto úřad oprávněn vyzvat stranu, aby předložila pomůcky za účelem zjištění ceny tohoto plnění.

(Nález ze 17. ledna 1928 č. 739/27.)

4042.

Poplatek ze smlouvy disoluční: I. Pro posouzení, zda při rozdělení společného jmění jednotlivý podílník nabývá práve jen tolik či více, než odpovídá hodnotě jeho podílu na společném jmění (§ 8 zák. č. 74/1901), dlužno za platnosti zákona č. 31/1920 přihlížeti k hodnotě podílu dotyčného společníka na souhrnu majetkových objektů, tvořících společné jmění, bez ohledu na to, zda, po případě do jaké míry hodnota tohoto společného jmění jest vyčerpána pasivy na něm váznoucími. II. Poplatnou úplatou vystouplého společníka tvoří nejen vyplacená mu v penězích hodnota jako podílu, nýbrž i polovice dluhů, která připadla na polovici majetku, patřící tomuto společníku, a kterou převzal k placení zbylý jediný majitel firmy.

(Nález ze 17. ledna 1928 č. 713.)

4043.

Poplatky soudní (ze smíru). Poplatek z uznání dluhu: Uznání dluhu v soudním smíru podléhá — vedle poplatku ze smíru jako soudního úkonu — stupnicovému poplatku, nebylo-li prokázáno, že předchozí právní jednání, z něhož dluh vznikl, bylo podrobeno poplatku.

(Nález ze 17. ledna 1929 č. 714.)

4069.

Daň z obohacení (darování): Odbytné, které poskytuje otec dětem z titulu jejich nároků na výživu, výchovu a zaopatření, nepodléhá poplatku podle § 31 čís. 1. čís. nař. 278/1915 ř. z.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1132.)

4071.

Daň darovací: Zánikem služebnosti bytu a výměnku, jež si vyhradil při částečně bezúplatném převodu nemovitosti postupující na své doživotí, vzniká pro nastupujícího dle § 21 čís. nař. č. 278/1915 povinnost zaplatiti daň z obohacení z hodnoty takto zaniklého opětuujícího se plnění.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1392.)

4072.

Daň dědická: Průkaz o pohledávce dcery proti pozůstalosti otcově věna, jež jí otec zřídil a ponechal si ve své držbě a správě, nevyžaduje notářského spisu, nýbrž může býti podán i jinou listinou, skutečnost tu osvědčující, pokud jest kvalifikována podle § 21 a násl. min. nař. č. 397/1915.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1393.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Společenstvo peněžní nemůže pozměniti své stanovy tak, že by dle doslovu mohlo pak poskytovat zápůjčky i nečlenům a mohlo zcela volně obstarávati bankovní obchody všeho druhu.

Určují-li stanovy společenstva, že se valné schůze svolávají a oznámení společenstva vyhlášují novinami, musí být i ve stanovách určen zároveň i příslušný list, aby bylo vyhověno §u 5 č. 8 a 11 zákona č. 70/1873 ř. z.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 3. listopadu 1928 R I 749/28. Krajský soud v Litoměřicích Firm 3093/28.)

Lidová banka, společnost s ruč. omezeným v D., oznámila rejstříkovému soudu změnu stanov svých k zápisu do rejstříku v tom směru, že se usnesla na valné schůzi, aby § 2 stanov jejich měl toto znění: »Společenstvo bude k podpoře výdělků a hospodaření svých členů přijímatí vklady a povolovati zápůjčky, jakož i obstarávati bankovní obchody všeho druhu« a dále §§ 28 a 44 stanov znění, že svolání valné hromady, jakož i vyhlášky společenstva budou uveřejňovány v některém denním časopise, který stanoví výbor.»

Rejstříkový soud vrátil opověď k opravě v tom směru, aby znění §u 2 stanov bylo stylisováno tak, že obchodování omezuje se na členy společenstva, ježto je znění tuze všeobecné, kteráž by umožňovalo neobmezené obchodování i s nečleny a dále aby stanoven byl hned určitý publikační orgán společenstva k vyhlásování jeho publikací a svolávání valných schůzí.

Soud stolice druhé rekursu nevyhověl.

Také nejvyšší soud dovolací stížnosti odepřel úspěch. Odůvodnění: Nižší soudy správně seznaly, že § 2 stanov o předmě-

tu podniku má znění tak povšechné, že by umožňovalo neobmezené obchodování i s nečleny, což by bylo v rozporu s právní povahou společenstva ve smyslu §u 1 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Poukazuje-li stěžující si družstvo na úvod stylisace § 2 stanov, dle něhož je účelem družstva »podpora výdělků a hospodaření členů« a dovozuje-li ze slov těch, že je přípustným další dodatek, přehlíží, že právě tento dodatek svým zněním se nekryje se zásadou vyslovenou v oněch prvních slovech a připouští výklad co nejšířší, tedy i v rozporu s obecnou zásadou, dle níž činnost družstva má být v podstatě omezena jen na členy.

V též smyslu rozhodl nejvyšší soud opětovně (srovnej č. 1756, 4273, 4985 a 6387 sb. nejv. s.) a nemá důvodu se odchýlit.

Doslov nového §u 2 stanov jest však závadný i potud, pokud dle něho činnost družstva má záležeti také v provozu bankovních obchodů jakéhokoliv druhu, což vůbec přesahuje svépomocný účel družstevní činnosti, i kdyby byla výslovně omezena jen na vlastní členy. (Srovn. rozh. č. 6774 sb. n. s.)

Pokud pak jde o pojmenování časopisu, v němž má být ohlášeno svolání valné hromady (§ 28) a mají být uveřejněny vyhlášky družstva (§ 44 stanov), jest rovněž přisvědčiti názoru nižších soudů, že časopis tento nutno vyznačiti již ve stanovách, neboť praví-li zákon v § 5 č. 8 a 11, že ve společenstevní smlouvě musí být také vyjádřeno, jak se mají členové společenstva svolávat, pokud se týče, jakým způsobem vyhláškou společenstvo svá oznámení, nelze tomu rozuměti jinak, než že stanoví musí způsob svolání členů a vyhlášek určití zcela přesně a konečně a že nelze jimi vyhraditi představenstvu, aby dodatečně samo určilo příslušný list. Napadené usnesení je tudíž správné.

—r.

Má-li rejstříkový soud pochybnost o zdejší státní příslušnosti žadatele, ucházejícího se o zápis své firmy do obchodního rejstříku, jest oprávněn požadovati od něho, aby zdejší státní příslušnost vykázal způsobem dle ministerské vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výnosu min. spravedlnosti z 28. prosince 1926 č. 54907/1926, po případě, je-li cizozemec, aby vykázal reciprocitu svého státu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 3. listopadu 1928 R I 796/28. Krajský soud v Litoměřicích Firm 3637/28.)

Rejstříkový soud vrátil žadateli kupci ohlášku jeho firmy k zápisu do obchodního rejstříku, aby vykázal způsobem dle min. vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výn. min. spravedlnosti ze dne 28. prosince 1926 č. 54907/1926 sděl. 2 věstníku min. spravedlnosti 1927 (státní občanství podatele a je-li cizozemec, vykázati úředním potvrzením min. spravedlnosti reciprocitu (§ 33 obč. z.).

Rekursu proti usnesení tomu soud stolice II. nevyhověl.

Také nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění: Nejvyšší soud prozkoumav spisy, neshledal, že by napadené usnesení rekursního soudu bylo ve zřejmém rozporu se zákonem neb se spisy, anebo že by bylo stíženo zmatečností. Není tu tedy podmínek § 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a nemohlo být dovolací stížnosti vyhověno.

Vzhledem k vývodům této stížnosti dlužno dodati toto: Měl-li rejstříkový soud pochybnosti, zda jest navrhovatel československým státním příslušníkem, byl oprávněn vyzvati opovídatele, aby tuto příslušnost prokázal, pokud se týče, nemohl-li by tak učiniti, jsa cizincem, aby vykázal vzájemnost. To plyne již z předpisů § 33 obč. z. a čl. 1. obč. zák.

Kupec plného práva jest dle sl. 19 obč. z. ovšem také povinen, aby svoji firmu opověděl k zápisu do obchodního rejstříku. Musí tak učiniti i cizinec, provozuje-li v tuzemsku po živnostensku obchody ve větším rozsahu (§ 7 uvoz. zák. k obč. zák. dle úpravy zákonem z 30. června 1921 č. 260 sb. z. a n.). Při tom jest lhotejno, zda byl živnostenským úřadem k provozu své obchodní živnosti připuštěn po průkazu vzájemnosti ve smyslu § 8 odst. 1 živn. řádu, či výjimečně zemským politickým úřadem bez průkazu vzájemnosti (§ 8 č. 2 živn. řádu), neboť podmínky zápisu do obchodního rejstříku posuzuje rejstříkový soud zcela samostatně (čl. 11 obč. zák.).

U kupce cizozemce jest však další podmínkou zápisu do obchodního rejstříku také průkaz vzájemnosti ve smyslu (§ 33 obč. z. a čl. 1 obč. z. Žádá-li tedy rejstříkový soud tento výkaz, jest se tomu podrobiti bezpodmínečně pod následky čl. 26

obch. zák. a § 12 uvoz. zák. k obč. zák. Nebyla-li by vzájemnost prokázána, nedojde ovšem k zápisu do obchodního rejstříku.

—r.

Družstevní firma může ve znění své, které musí vzato býti z předmětu podniku (§ 4 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.), pojmouti ještě také dodatek k bližšímu označení podniku sloužící, jakýmž může býti i vymyšlené jméno, pokud má jen vztah jakýsi k předmětu podniku a neuvádí veřejnost v omyl.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. prosince 1928 R I 820/28. Krajský soud v Litoměřicích Firm 3592/28.)

Nákupní společenstvo kupců opovědělo se k zápisu do obchodního rejstříku jako »Gedeka Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung«.

První soud vrátil přihlášku, aby ze znění firmy bylo vyloučeno slovo »Gedeka«, jelikož znění firmy má býti dle § 4 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. odvozeno z předmětu podniku a volené slovo »Gedeka« nemá v předmětu podniku žádné opory. Soud rekursní stížnosti nevyhověl.

Nejvyšší soud zrušil obě usnesení nižších soudů a nařídil soudu rejstříkovému, aby o opovědi znovu rozhodl.

Odůvodnění: Jest pravda, že družstevní firma musí býti dle § 4 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. vzata z předmětu podniku. Takovouto firmou jest i firma stěžovatelčina »Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, reg. Genossenschaft mit beschr. Haftung«, neboť jest v ní vyznačen určitý typ družstva, totiž družstvo nákupní.

Dle obecných zásad (čl. 16 odst. 2 obč. zák.) jest však přípustno, aby i při společenstvech byl do firmy pojat dodatek sloužící k bližšímu označení podniku. Takovým dodatkem mohou býti po případě i jména hájeslovná neb fantastická, pokud mají jakýsi vztah k předmětu podniku a není obavy, že by jimi byla veřejnost uváděna v omyl.

Slovo »Gedeka« jest složeno z počátečních písmen jednotlivých slov hlavní součástky firmy, jest to slovo do jisté míry fantastické, ale přece utvořené tak, že chová v sobě prvky hlavní součástky firmy, jsouc vlastně její zkratkou, tedy nepochybně v úzkém k ní vztahu.

Není tudíž zákonného důvodu, aby pojetí tohoto dodatku do firmy bylo odpíráno, opáčné stanovisko nižších soudů jest ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací stížnost jest v § 16 čís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněna a bylo rozhodnuto, jak se stalo.

—r.

Předpis §u 76 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z., dle něhož ke smluvnímu převodu závodního podílu na společenosti s ručením obmezeným se společníka na určitou osobu třetí jest potřebí formy notářského spisu, jest dán výhradně jen v zájmu společenosti samé. Ujednaly-li tedy strany ve skutečnosti jinou úplatu za postup ten, než jakou jen na oko pojaly do notářského spisu, platí tato skutečně umluvená cena dle § 916 druhá věta obč. zák., poněvadž plnění této úplaty týká se jen samotných stran a nikoli společenosti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze 16. listopadu 1928 R I 429/28. Krajský soud v Jičíně CK III 31/27.)

Žalobce převedl svůj společenský podíl na společenosti s ručením obmezeným žalované notářským spisem, jak předepsáno k platnosti převodu §em 76 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. Ústně ujednáno bylo mezi stranami, že obdrží za to polovinu čistého jmění společenosti, a to, pokud lze předměty dělit, in natura, jinak ve vyúčtovaných penězích. Do notářského spisu byla však pojata jako postupní cena 70.000 Kč pouze na oko, a to jednak prý proto, že nebylo lze vzhledem na předpisy zákona o společnostech s ruč. ob. uvést tam jako postupní cenu rozdělení majetku a jednak také, aby uspořeny byly poplatky, a proto udána byla cena nižší. Obdržev od žalované v notářském spise uvedenou částku, dožaduje se na ní žalobce další částky 52.900 Kč, tvrdě, že skutečná hodnota postupného podílu o tuto požadovanou další částku obnos v notářském spise uve-

dený převyšovala a proto žalovaná jest povinna částku tu mu doplatiti.

Nižší soudy uznaly shodně, že uplatňovaný nárok žalovní co do svého právního důvodu pozůstává po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání strany žalované. Důvody: Dovolání, oprávněnému jen o dovolací důvod č. 4 §u 503 c ř. s. nelze přiznati oprávnění.

Mezi stranami není sporno, že notářským spisem z 25./6. 1926 převedl žalobce svůj závodní podíl, který mu té doby jako společníku společnosti X s ruč. obm. příslušel, na žalovanou, a že tato podíl onen touto smlouvou převzala. Tím bylo učiněno zadost předpisu §u 76 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z., dle něhož k převodu závodních podílů právním jednáním mezi živými třeba notářského spisu, neboť účelem tohoto zákonného předpisu jest, aby způsobem zvláště význačným bylo zjištěno, že podíl přešel se společníka na určitou osobu třetí. Jaké vzájemné plnění si strany vyhradily, jest již otázkou podružnou. Jestliže tedy vůle stran směřovala k převodu podílu a tento byl uskutečněn notářským spisem, nemá pro platnost této úmluvy významu, že strany ohledně přejímací ceny prohlásily něco jiného než skutečně obmysleno jen za tím účelem, aby ušetřily na poplatcích.

V této části platí tedy zásada §u 916 II. věta obč. z., dle níž projev vůle stran, jimž mělo býti zakryto jiné jednání, jest posuzovati dle pravé jeho povahy, tudíž že, jak nižší soudy zjišťovaly, úplatou neměla býti částka 70.000 Kč v notářském spise vytčena, nýbrž že žalobce měl od žalované za postoupený svůj podíl dostati polovinu jmění společnosti, a to, pokud lze předeměty dělití, in natura, jinak ve vyúčtování v penězích.

Nebylo tedy závady, aby nižší soudy po této stránce co do způsobu vzájemné úplaty nepřihlížely k předběžné smlouvě žalobcem sepsané, i když se jí nedostávalo formy notářského spisu. Pcněvadž pak k ujednání co do převodu podílu došlo v předepsané formě a otázka vzájemného plnění nedotýká se zájmu společnosti, nýbrž toliko smluvníků samých, jest plně odůvodněna i pasivní legitimace žalované.

Nehledíc k ustanovení § 937 obč. z., podle něhož povšechná neurčitá vzdání se námitky nemají účinku proti platnosti smlouvy, nemá významu okolnost, že se strany v notářském spisu úplně vzdaly práva smlouvě z jakékoli důvodu odporovati, pcněvadž obě strany při ní trvají a jde jen o to, aby ujednání co do výše úplaty ve smlouvě předstírané bylo nahrazeno ujednáním skutečným (§ 916, 2. věta obč. z.).

Bylo-li zjištěno, že žalobě za postoupený podíl přísluší úplata rovnající se polovici celého společenského jmění, je dán tím podklad k cifernímu určení této úplaty, k němuž dojde konečným rozsudkem. Dovolání je tudíž bezdůvodné. —r.

Projev čl. notářů o menšinovém právu jazykovém.
Ústřední výbor Spolku notářů československých usnesl se jednomyslně zaslati panu prvnímu prezidentu Nejvyššího soudu Dru Aug. Popelkovi ve věcech jazykové praxe menšinové ohledně cizinců následující přípis:

**Slovutný pane
první presidente Nejvyššího soudu.**

Spolek notářů československých pojednával ve schůzi svého výkonného výboru o útocích, které jsou v poslední době podnikány německými kruhy na Nejvyšší soud v Brně a zejména na Vás, Slovutný pane presidente, jako nejvyššího představitele justice našeho státu.

Po bedlivé úvaze a po důkladném studiu jazykového zákona a nařízení a zejména Vašeho tak důkladně promyšleného a právnicky neomylně odůvodněného článku v »Právniku« došel také výkonný výbor náš k názoru, že konstantní rozhodování Nejvyššího soudu odpovídá jak mezinárodním smlouvám s naší republikou uzavřeným, tak i jazykovému zákonu, který tvoří součást naší ústavy.

Smlouva uzavřená mezi čelnými mocnostmi spojenými a sdruženými s Československem a podepsána

Saint-Germain-en Laye dne 10. září 1919 mluví jasně o úpravě jazykových práv příslušníků československých menšin (les ressortissants tchécoslovaques appartenant a des minorites ethniques) a nelze analogicky rozšiřovati práva menšin v zemi trvalé usedlých na příslušníky cizí nebo na živel fluktuující (§ 131 ústavní listiny).

Jazykem státním jest jazyk československý a stát náš jest státem národním a nikoliv národnostním. Nelze připustiti, aby tento charakter státu našeho byl porušen výkladem, který nemá nikde opory (§ 2 jaz. zák.).

Ministerstvo spravedlnosti má býti strážcem soudcovské neodvislosti a proto tím více zaráží, že ministerstvo to ve svém výnosu ze dne 3. dubna 1928 č. 13.508/28 uložilo Nejvyššímu soudu, aby rekurs dotýkající se otázky jazykových práv cizinců Nejvyšším soudem odmítnutý — přijal a vyřídil.

Jest-li St. Germainskou smlouvou nesporně vyjádřeno, že smlouva ta chrání pouze příslušníky československé patřící k minoritě (tedy státní příslušníky), upravuje jazykový zákon tvořící součást ústavy jazyková práva, rovněž jen těchto menšin. Tomu navštěduje i citace uvedené smlouvy v první větě § 2 jaz. zák.

Právem vidí veřejnost v zásahu ministerstva spravedlnosti snahu vykonati vliv na Nejvyšší soud, aby rozhodl ve věci jazykové jinak, než jak soud právě činil.

Spolek notářů československých jakožto jediná celostátní organizace všeho notářstva naší republiky pokládá proto za svou svatou povinnost projevit Vám, Slovutný pane presidente, za neohrožené hájení jak národního charakteru republiky Československé, tak i neodvislosti soudcovské nejvřelejší dík.

Naše soudy uhájily si svoji neodvislost i za Rakouska proti všemu neoprávněnému zasahování justiční správy a věříme proto pevně, že tak bude i dnes, a že soudcovstvo československé zůstane vždy naprosto neodvislým vykladačem platného práva v našem státě, nepodléhající nižádnému vlivu.

V tomto svém boji za platné právo a národní ráz našeho státu bude podporováno všemi, jimž záleží na zachování národního charakteru naší republiky.

Máme čest znamenati se za

Spolek notářů československých

Dr. Jar. Čulík,
místopředseda.

Dr. Václav Svoboda,
předseda.

Z E D N E

Referát o schůzi odboru »Praha« Spolku notářů československých, která se konala v sobotu, dne 26. ledna 1929 ve spolkové místnosti restaurace u »Bumbrlíčka«, v Praze II., Národní třída. Schůzi zahájil po 19. hodině starosta odboru, JUDr. Václav Černý, uvítal přítomné a vyslovil přání, aby také v tomto roce projeví členové odboru tentýž zájem a pochoopení pro snahy odboru, jak svojí četnou přítomností na schůzích projeví v roce minulém. Dále sdělil pan starosta odboru, že předmětem dnešní schůze je ustavení výboru podle § 12 a 15 stanov; volby měly býti konány sice hned po valné hromadě dne 26. května 1928, pro nedostatek času však nemohly býti